

241

сытн же· и прѣдаша же
налиъ поутъ церѣствиа
тако лыгъ|къ есть· , —
тв: злѣ: и неповѣда-
ни греѣховъ: ,, —

Яже оубо обрашеши мѹжка
дховьна искѹсъна могоу-
ща та врауевати ве-сра-
мленниа· и съ вѣрою непо-
вѣжъ сѧ иеноу· аки гви
а не улѣкоу· рече бо мѹ-
дрыи о дѣши своимъ не сра-
млен сѧ есть бо стоядъ

241v

наводдан греѣхъ и есть
стондъ слава и блгдѣть· , —

Подражан самараныю
женоу· и мы и къ тон
тъутино о свонхъ греѣсѣхъ
не срамлениъ сѧ къ уло-
вѣкомъ· иже бо срамлени-
е сѧ о спасии улѣкомъ
отъкрытия своего греѣхи то
въ онъ |днъ| страшныи
не прѣдъ идннѣми ии
предъ дѣвѣма· иъ вѣсе-
и вѣселенїи зѣрлаши обли-

Чаєть сѧ , —

Неповѣданніемъ во строу-
ни душъннн нцѣлѣють . и
врѣдъ во погътъннн оба-
вляють врачъмъ нцѣлѣ-
иетъ . а танмын велнкоу
страстъ творитъ и по то-
мъ съмърть . —

Тако и грѣхъ танмын . и душо
и тѣло оумараютъ . и радо-
сть дніаволоу творятъ .
велнко во добро неповѣда-
ннн грѣхъвъ . а таиное ра-

достъ сотонъ . неко препро-
важдаю глять . днѣсь оу-
годнн си сътвори . тауе оу-
тро сѧ покаяши . а не вла-
дын оутрѣшънннмъ
днѣмъ . и тѣлѣю хоще-
ть . въ болѣшюю глоуби-
ноу зълъ въвести . да же
напрасна съмърть по-
хвативъши погоуби-
ть ны . —

Яже ли къннжъннкъ къ-
то есть . то мыслн имоу

243

вълагають дніаволъ речи· самъ въ себѣ ты своѧ мыслы самъ вѣсен· и же писаніе глаголь· и такоже оцѣ соуть оуставленіи заповѣдальн· таکоже сътвори самъ· , —

Творитъ и се многашъды
дніаволъ зълокъзныи·
и н· и[г]да оузырить душо
наутишю чюти своих
грабхы· къница и мѣкы
таковаia вълагають по-

243v

мышленна· оунъ исль
сътвору грабхъ· вѣмл
покаганна и мали· оба-
че днѣсь сътворю грабхъ·
а нѣкогда отъмѣшио· се-
ла похоти съконъяю слад-
сть· и дондоу покагати
ся· приидетъ же пакы
оутрен днъ· пакы въ тѣ
же та помыслъ въвѣрь-
жетъ· и помалоу тако
тебе наутишеть крастн· и
проуда житніа твоєго· , —

И^Егда д^Ша многынин обл-
та коудетъ грѣховыни-
ми страстьми· и въ глou-
биноу зълынхъ въннде-
тъ· прѣобннитъ и проуе-
и· и омърьтвѣиетъ отъ
добрьиныхъ дѣлъ· да аще
и уто любо тогда нѣзвѣшаи-
ши ии· отъ стааго писанн-
я исправленна· не прнн-
метъ оувѣдѣнню дѣла
иъ любо монкамн любо
умъ любо· запрѣщаи-

ши ии· вез болажни прѣбы-
ваютъ ї необорнна иестъ· , —
москвя скнтииинна: ,, —
И^Егда д^Ша нѣндетъ ѿ тѣ-
ла· идоутъ съ иею и ангел-
и· сърѣтаютъ же ю и си-
лы тѣли· хотлаше възбра-
нити ии· ициюе· аще оу-
понмоутъ уто въ иен ѿ
своихъ дѣлъ зълынхъ· , —
То тѣгда не англн ворутъ
са съ ииин иъ добраа дѣ-
ла также сътвори д^Ша· да

245

огорожаютъ ю отъ инхъ
да не коснуетъ сѧ иен. —
Исгдаже оубо повѣдатъ дѣ-
ла ита. тогда пондоутъ
прѣдъ иено англн. доинде-
же оужърятъ ба съ весе-
лиемъ. то тъгда въ тъ
часъ закоудетъ дша въ-
сакъ троудъ сюон. и въсл-
ко дѣло житниа сего. —
Да и мы оубо братни сътво-
рнагъ силою своимо. дѣ-
лающе доброи въ житни

245v

семь малѣмъ. и прѣжде
съмършнитъ дѣло наше о-
тъ въсакого дѣланніа зъ-
ла ограбающе сѧ. —
Некъли како възможемъ
спѣти сѧ. отъ зълынхъ и
отъ градоушихъ на ны.
оужъратъ бо ны въсѧ веши и
възнишютъ въсакого дѣ-
ла нашего. зъли бо соутъ
и нимѣнностнви. —
Блженъ оубо есть иже обрѣ-
те сѧ. не имыи ииуъсоже

246

отъ ииχтъ· итъ иетиини-
ниъ покатаниемъ оцѣстн
севе· зане радость иеноу и
вѣцъ и покон вес коньця
боудетъ· , —
тв: къ галатомъ: ♂ : ,, —

Ико подобають и по съмь-
рти дачати милостыню
и постылати съ вѣрыныи-
ми своих· да аще грѣши-
нъ боудетъ мъртын грѣ-
хи иего расыплемен· аще
ли и праведыннкъ· прн-

246v

вытѣкъ боудетъ мъздѣ
и вѣздатаню: , —
И пакы тѣ же въ дроузѣмъ
словесн· сътворышннмъ
пользouг мило-
стынн рекоу и прнноше-
ннн· и прнноситъ смиль мъ-
ногоу полъзouг· небо ве-
з оума ии просто си вѣза-
конн сѧ вѣкин цркви· и ѿ
стѣнхъ оученнкъ иего
прѣданы выша· рекоу
же въ стѣнхъ таннахъ·

247

млтвъ творнти сфернко-
мъ. За оусъпъшата вѣ-
рою. , —

амуи . , —

Ико ет[и] оцъ нашъ
злат[о]усты ре-
че не т[и]--ю вѣрою оу-
съпъшнми полъзог
творнть. За на бываю-
щна ииностыни нъ ище
оглашеныя и некрьше-
ныя юходаща житня. и
се не акы не вѣрою. нъ а-

247v

кы иже вѣсто паде полага-
ю иже обрѣтохъ главн-
зноу зѣло въ иеконъинхъ
кингахъ оубскынхъ. , —

Отъректъ во сѧ иѣ-
кто иирад. женоу
иимын и дѣшеръ иехрь-
шеноу овауе христъанъ
иѣ: раздѣли же ииѣнни
свои на . г. части оумър-
ши же дѣшерн иего иекрь-
шено. за дѣши ииа вѣда о-
оцъ ииа ииїннми чистъ ие-

иа· иеци же женънию чашть и
свою· , ,

Не прѣста же ба молѧ за ню·
прнде же къ немоу гласть·
молащю сѧ иемоу· тако
крестьи сѧ дъши твои и не
тouжн· , ,

Илко и стыин курналь тако ре-
че· дъшерн иѣкон оумър-
ши некрьщенъ· въпросе-
нъ бысть стыин курналь але-
ксандровскыи· отъ ма-
тере иа· , ,

ище достонть за ню прнно-
сити просфоры и иилю-
стыина творнти· и пове-
лѣно бысть мѣри иа тво-
рнти въса за ню· , ,

Иакоже и о томъ стаго афана-
сна· въпросиша о покат-
въшинихъ сѧ· и напрасно
оумъръшинихъ· и отъвѣ-
ща илко иже катати сѧ въ
улавцъ иестъ· , ,

И иже оумърѣти и жити въ
бозѣ иестъ· и готовъ акы

покагавын сѧ оұмърын прн-
ятъ вистъ. , —

Ико въ врема стъмърти до-
браға д'ѣла блазнн англн
бывають. а з'ѣлата д'ѣла
з'ѣлнн проинрливи. , —
іѡ: злѣ : „, —

Ико мнозн поутыи спсенн-
іа. , — а· Кағазъ граѣхъ. , —

Іёже оставлажти искрѣннн-
мъ прѣгрѣшениа. , — г·

Млтва таже тъ всего срдца.
въсылаема. , —

Δ

Іёже млстынєю. , — є. , —

Іёже стъмѣреннєи. , —

Не мнозн оұбо лѣннти сѧ.

нъ по всѣмъ смигъ ходн
по въса дїнн. з'ѣло во бла-
зн поутни. , —
злѣ : „, —

Слышахъ нѣкыи ми्रески-
иа лѣнъ жи воуша. и глаавъ-
ша къ мѣнѣ. како може-
мъ съ подроужниемъ жи-
воуша и въ пеуальхъ соу-
ши. уѣрнкуески жити. , —

250

Къ нимъже отъвѣща
ми. Всеси илко можете
благо сътворити сътво-
рите. Никогоже не оклеве-
танте. Никогоже не окра-
дите. Никомиоже не лъ-
жите. Оубога не прѣзъ-
рите. Никогоже не ненад-
видите. Благуда сѧ въ-
здържите. Црквины-
хъ съборъ не отълоу-
чанте сѧ. —

Немощнина и милюнте.

250v

Никогоже не съблазните
чюженъ уади не приближава-
нте сѧ. И довгълъни боу-
дите оурокы вашинъ. —
Яще тако творите. Неда-
леуе коудете церъствиа
вожниа. „ —
паула апла: ♂ : „ —
Отъвързъмъ ѿ сеbe въ-
сакоу зълобоу. Гаростъ
клеветы лъжю |т|атъ-
боу благудъ пніанство.
несытость лихонманн-

251

и· та въсѧ оставалъше· , —

Страньнопріятнє да съ-
тажнилъ· тѣзѣнніе
покореніе съмѣреніе· вѣ-
роу праю нстину отъ
сѣдца· мѣстыню· любъвь
же да иамъ съ всѣми·
то во юсть закону конь-
цъ· тою во любъвю снобе-
юу паре|у|енъ сѧ· , —
злѣ

Не мозѣмъ прѣзърѣти
тако малъ гре|хъ· въ ско-

251v

юкъ во прѣзърнитъ великъ
коудетъ· , —

Ико и рица науѣнъши сѧ рад-
зданрати· не врагома же
скоро раздереть сѧ и вѣр-
хъ храмини аще и мало о-
тъ покрова съпадетъ· вѣ-
са храмина инзъпаде-
ть сѧ· , —

Се въсе помышллюще· не
мозѣмъ не враги малы-
и хъ гре|хъ да не въ вели-
кия вѣпадемъ· , , —

252

īw: o сквърнѣ дшынѣн: ,, —

Ходан въ унстѣ рицѣ· а-
ще и юдина прильнеть и-
и· не поуниетъ даже и оун-
ститъ ю· а ходан въ сквъ-
рнѣнѣ рицѣ не прѣжетъ
иia· аще и въса сквърнѣ-
на боядетъ· ,, —

Такоже и о дшнѣ бываєть·
ягда боядетъ оунцина·
отъ въсакога сувърни·
то аще и уъто сквърнѣ-
но хъдо оунститъ въ себѣ

252v

н|е| поуниетъ дондеже ѿ-
женетъ ѿ сене· , —

Яще ли боядетъ не унста
иъ сквърнѣна· то аще и въ
какъ любо недоугъ въ-
падетъ· то мънитъ сѧ та-
ко и не сътворьши ииуь-
соже зъла· ,, —

īw: злѣ: наказаніе побѣ

Пакы же ты о прозвутерѣ
хѣвъ· и прѣдѣстателью
страшнѣнѣн трашпезѣ· и
за въса соуциага въ домоу

253

и въ градѣ се мъ. и с|ъв|ъ-
коупленн любъвънѣ. въ-
зноса матви къ гоу. , —
Хранн сѧ ѿ пнтии. осквь-
рилие|ты| во матви твои.
не съмѣшан словесъ сво-
ихъ съ простынии слове-
сы вѣды тако ѿу събесѣ-
дѣнікъ исн. , —
Тѣло своє унест|о съблуди
вѣдын |ак|о ходат|а|и и-
сн ѿу. и братнн твои. , —
Кротъко стоянн|иie и|ми-

253v

и ногами своиши. поне-
же на мѣстѣ стѣмы ста-
иши. храни роуцѣ ѿ въ-
сакоиа неунстоты. тако
тѣма подъилемеши тѣ-
ло ѿво. съмѣренние прн-
ими и паде ии въ уѣто же
полаган сѧ. да възыва-
ючи то къ ѿу прнзыро-
ть на тѧ. на съмѣрены-
иа во прнзыраиетъ унестъ
и мѣн газыкъ отъ въ-
сакого осужденніа въ-

254

сѧкѡго ѿлѣка· понеже
тѣмъ съ англы слави-
ши єѧ· ,

Оукаланы сѧ часто наро-
дьнааго матежа· да не
матеженъ ти бывъ оу-
мъ неунстоу матвоу къ
бѹ въспоуститъ

Милостивъ боуди на оубо-
гыа· милосърдие во ми-
лость ображаетъ· ,

Принестоупата къ стѣни трад-
пезѣ· и зоун тако мосн о-

254v

|вла|занна пеуданн ми-
рьескинхъ· и неунстын-
хъ помыслъ ѿ ср҃дца тво-
его· мѣсто во на немъже
стайешн ето есть· ,

Поминан же въ стынхъ
матвахъ· въсѣмъ ср҃дцъ-
ми братни твою· и до по-
слѣдьнааго ихъ· не пы-
стри матвы ни гласа въ-
зносн въ пѣнин· то во о-
тъгонитъ оумиление· ,

Поунтан съ принежанніе-

255

мъ житніа и оүченіа
стынхъ моужъ братъи
своен· н|ъ| прѣмоудръио
|нъ| р|азоу|мъио не оүнте-
льскы н|ъ| пооуцага· въсе
же съ повелѣнніемъ а не
о себѣ· да не дѣрзостыни-
мъ оруожъиемъ падешн· , —

Н не насыщан оутробы сво-
иа· да не порою телесъно-
ю и дыханиемъ прожене-
ши стааго дха исхода-
щааго на дары· стоячию

255v

ти оу стыга трапезы· , —

Не часто озирани сѧ наца-
дъ нъ тъкио възводж
оун къ иединомоу жибову-
циюиу на нѣсн· , —

Миръ и поклонение сътворь
братьи и до послѣдниа-
аго· и оу въсѣхъ вѣгосло-
вленіе испрошъ· и пре-
дъ олтарьи· , —

Да тако ѿ въсѣхъ и за въ-
сѧ прѣдѣставлень· ве-
зъ осуженніа въздѣ-

256

|жеши роу|цѣ· о семъ же и
пакы ти глю о слоужките-
лю христовъ· , —

Хранн са ѿ пнтия· серафон-
иъ бо исн пльтажын· и
не лѣпо ти есть прили-
пати къ пнланьствоу·
къ семоу же иеще сребро-
любнию· гърдости и осоу-
женнию· славохочнию гнѣ-
вону· и блогдьныимъ по-
мышленниемъ· , —

Си въсѧ кромѣ соутъ ангел-

256v

льска вониства· ихъже
уннъ въспринимъ слоу-
жини тѣлоу хвоу· , —

Паце же съ ними съмѣша-
та са· нынѧ во рече сны
нбесынага съ наин неви-
дию слоужкатъ· , —

Тѣмъже брате воуди съмы-
слынъ· разоумѣн чьто ие-
си и о ченъ слоужкини· и ра-
зоумѣвъ работан съ стра-
хъмъ· и въсѧкы норовы
погутошынага отъвѣрь-

257

|гъ| да англъск|оу|ю слоу-
жъбоу прннмъ· и тоу
съ страхъмъ и говѣнн-
и|ли| държавъ· , —

Боудешн на нбен съ англе-
лы лнкъствоуia въ
бесконъуынта вѣкы
Еоу же нашемоу слава
и честъ· нына
и прнено и въ
вѣкы вѣ-
комъ· , —
алиннгъ· , —

257v

тш: злѣ: како подобаетъ
попа честнти: ,, —

Слышишнмъ павъла глю-
ща· покаржнте сѧ ста-
рѣнишннамъ вашнмъ
ти бо бъдатъ о дшахъ
вашнхъ· из лнхад чѣ-
тѣте га· ты бо о своемъ
сѧ· тѣуыю пеуешн
аще оустронши добрѣ
то о иномъ небреже-
ши· а иерѣи аще и оустро-
нть свою жнзнь добрѣ·

258

а о тєвѣ лѣнитъ сѧ. ти не
добрѣ тєбе оуправитъ
то съ зѣлыни осѹдн-
ть сѧ. ,

Аще ли законъ и матъ не-
правъ. и благовѣстн-
тии иако. то не послѹ-
шан иго аще и англѣ и-
стѣ. аще ли право оѹн-
ти. то не житиа имоу
съмогти иъ словесъ. ,

Не дѣши како мѣнѣ
глѣть а самъ не творя

258v

иъ то имоу есть дѣло не
лѣнити сѧ иъ глати къ вѣ-
вѣсѣмъ. а не главъшио
сѹдъ пригати имоу. ,
Глѣть г҃ь. слѹшати вѣсть
мене слѹшаетъ. а отъ-
мѣтати сѧ вѣсть мене
сѧ отъмѣтатъ. и иже
вы хѹлити мене хѹ-
литъ. ,

Ии братиа подобаютъ овѣ-
ции пастоуха хѹлити. съ
бо по вѣсамъ днн за тѧ и за

259

твою братню слouжъбы
творитъ. Заougтра и веуе-
ръ и полуод[нe] за та ба-
молитъ. въ цркви и въ-
нѣ кръсты нося. та мо-
литва за та есть. ,
Да то въсе помысл[въ]ше
въслюскы добре настъ-
ди и тако оца. ,
Нъ глешн тако сквирь-
нъ есть. то чьто тау и-
сть тевѣ. ,
Нъ добрыи за та ба мо-

259v

ла чьто оупрѣтъ. аще
ты исн небѣрънъ. ии
сквирьныи тебе не вре-
дитъ аще ты исн вѣ-
рънъ. ,
Въса бо благодѣть отъ
ба есть. а небѣн тъу-
ю оуста своя отъвърза-
ить а въсе бѣ творитъ.
їѡ: злѣ: о глюштии въ
цркви: ☩ : ,, ,
Се же глю къ исходафи-
ни вънъ и-циркви.

260

Или въ нен стояштнмъ
въ тъ уасъ страшныи·
тоа трапезы· бесѣдоу-
юште бесѣды неподобъ-
ныя лѣста того стааго·
Уто твориши улѹе: нѣ-
си ли сѧ обѣшталъ· иєгда
рѹе ніерѣн: „ —

Горѣ илѣни мъ ср҃дцѧ· а ты
рѹе иламъ къ гѹ: не
бонши ли сѧ ии ли соумъ-
ниши сѧ· ии ли срамлѧ-
ши сѧ въ тъ уасъ обрѣта-

260v

|и| сѧ лѣжъ· , —

О велие уждо: трапеза цр҃д
нѣсънааго приготовлена·
агицю бжкю тебе ради за-
калаемоу· серафимомъ
прѣстояштемъ· хероуви-
молъ надъпараштемъ:
шестокрѣцемъ лицѧ за-
крываюштемъ· вѣсѣни
снамъ нѣсъныи мъ съ
ніерѣни мъ за тѧ вѣдъ мола-
штемъ: „ —

Огнѣ дхѣвъноуомоу съ нѣсъ